

Szabó József

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Dörök utca 7

Szerző:

Cím:

Forrás:

Magyar Nemzet
1959. dec. 11.

Osztályozás

728

Idő: 1959

Személy:

és ami a kapu

mögött van

Ez a mesébe illő, s a felhőket szinte már súroló csupa-üveg, új ház, a Török utca 7., az irodalmi emlékü kis budai utcában és a szomszédos Franke Leó utca frontján tetszetős külsejével minden járókelőt megállásra kényszerít.

Ma beléptem az új házba, a — kapu mögé, hogy be- is megnézzem és megkeressön embereit: kik élnek itt és hogyan?

Az üvegkapu bejárata mögött balra nyíló ajtóról krómozott acélbetűk felirata csillog: **GYEREKKOCSI RAKTÁR.**

Az építők tehát a gyermekes lakók kényelmére, s a házba gyerekekkel érkező vendégekre is gondoltak kedves figyelmes-séggel.

— Egyelőre ez a kis külön szoba is túlságosan tágas, mert csak három baba van a házban! — A házfelügyelő fiatal lánya, Hajnal Hajnalka mondja. És mert bemutatkozáskor felfigyelek erre a névre, megkérdezem: tudja-e kinek a névrokona?!

— Hogyne tudnám. A Honthy Hannáé.

Sietve magyarázkodik ez a csupavidámság fiatal lány, hogy a névrokonság jogán cseppet sem akarja utánozni a népszerű primadonnát. Elektrotechnikusként készül. Az idén érettségizett Pesten, a Zrínyi Gimnáziumban, és most az Egyesült Izzóban tanulja mesterségét. Inkább azzal dicsekszik, milyen kitűnően szerel már rádiókat. Szabad idejében olvas, moziba, színházba jár, és sokat segít édesanyjának, meg gimnazista kis húgának.

— Az idejével mindenki jól gazdálkodhat — így mondja, mert a ház gépesítve van. Csak az ablakok!... Azokkal van sok baj.

Az üvegház lakói

— Az ablakokról sokat beszélhetnének... Ezt már Hajnal Jánosné mondja, a Hajnalka édesanyja, aki a házfelügyelő gépesített munkáját látja el. Csak az ablakokat nehéz tisztítani.

Igaz, hogy a szél nem csapja be, nem töri össze, de kérdezzék csak meg a lakókat...

E. L.-né gumikesztyűben takarít, porszívóval, padlókefével.

— Az ablakok! Tudja, amikor beköltöztünk, azt mondtam a férjemnek: itt most már a boldogság vár ránk.

Amikor épült a ház — meséli — alig akadt nap, hogy Pestről át ne villamosoztak volna ide, Budára nézni a jövő otthonukat. Sokáig takarékoskodtak. OTP-kölcsönt vettek, egy hónapjuk csak azazal telt el, hogy kalkulálták a törlesztendő lakbér összegét, és csodálták az építkezést. A téglahordó futószalagot, az építéstudomány kieszelte csodálatos előregyártott elemeket és a korszerű köcsiszolást. Előre örvendeztek: milyen pazar világoosság lesz a két szobájukban. Hiszen végig ablak minden! És az ablak alja zöld üveg lapokból készült.

S most mutatja az ablakot: befutotta a gőz. A kettős ablak belső rétege ragyog a gumitörő nyomán, de kívül nem férhet hozzá a takarító kéz.

A tervező a hiányos gittelésről

Természetesen hivatásos takarítóemberek kitűnően elbánnak ezekkel az ablakóriásokkal. Hozzáérnek az üvegtáblák »magaslati csücskéhez« is.

Megemlítem a ház tervezőjének, **Pintér Bélának**, a KÖZTI tervezőmérnökének véleményét. Úgy képzelték, hogy a fővárosnak ez az egyik legmodernebb stílusban épülő háza a korszerű építészet, tervezési elvek alapján épüljön és *valódi nappényház* legyen. Tervük meg is valósult — hiszen *mindenütt árad a fény a szobákban, sőt a mellékhelyiségek is világosak.* A tervezők kétségtelenül népgazdaságunk helyzetével is számoltak, amikor ilyen hatalmas méretű ablakokat a szokásos fakeret helyett a térre néző fő fronton acélvázba terveztek és üveglemezekkel az ablakok aljánál. A kivitelező építési vállalat gyenge minőségű gittet használt ezért párásodnak könnyen az ablakok. Persze, csak ott, ahol hibás a gittelés.

Az építetettő vállalat a tervezők szerint laticellel javíthatja meg a huzatos réseket.

— Valóban javítanak — ismeri el a háziasszony, s ezek után már szívesen beszél az életükről is. Férje orvos. Esténként társadalmi életet élnek — itthon. De ne úgy értsem, hogy valami dínom-dánom vendégeskedésben.

Barátkozik a ház

Hanem hogyan?

A ház lakói összebarátkoztak. Nem kényszeredett udvariasságból. A ház életének egyik jellemző vonása ez a barátkozás. A ház egy-két-háromszobás hallos lakásaiban négy orvos és öt mérnök lakik. Családos emberek. A foglalkozások »keresztveződnek«. Egyik családban orvos a férj és mérnök a feleség. A másikban orvos a feleség, a férje meg technikus. Életkoruk is hasonló: átlag harminc és ötven közöttiek a szomszédok. Több a fiatal házaspár, mint az idős ember. Laknak itt pedagógusok, főtisztviselők, meg kisiparos, akinek viszont a felesége tanárnő. Egy lakást ügyvédek béreltek ki munkaközösségüknek — hatan. Ők a háztól távol élő lakók. De talán többet tartózkodnak a házban, mint az itt élő emberek.

A barátkozás pedig úgy kezdődött, hogy: először is három családban apró gyerekek vannak. Ezekkel a mamák reggel korán, úgyszólván egy időben indulnak a bölcsődébe. Az orvosokat is összetartja a szakma, a mérnököket is, meg tanárokat is.

S amikor már mindenki beköltözött, adminisztratív dolgok miatt közgyűlést kellett tartani a lakás tulajdonosainak. Ekkor történt meg az általános ismerkedés.

A házban nem probléma a bérházak sokszor egymástól nemcsak lelki, de fizikai távolságban is élő lakók enyhe, vagy szigorúbb acsarkodása egymásra a gyereklárma, vagy a hangos rádiózás, a televíziózás stb. miatt. Itt egymáshoz járnak tánczenére, vacsora

utáni reketekávára, vagy éppen televízió-estre.

Házi klub-est

A barátkozásról a fiatal mérnökkel, R. F-fel beszélgetek, aki »véletlenül haszasaladt ebédelni«. Felesége, a tanárnő ugyanis szabadnapos és »meghívta« ebédre. E ház lakóinak — mondja —, családi közösséggé kellett válniuk nemcsak azért, mert a ház társas és OTP-kölcsönből lakbér törlesztésre, takarékoskodva építették. Vagy azért, mert éppen ő, a mérnök harcolt a tröszttel, amiért késett az építkezés, s e hadakozása miatt jövőendő lakótársai szemében »rokonszenvesebb« lett. Nemcsak az anyagi érdekeltségük közös, hanem most már az is, hogy szeretnék élvezni az otthont. Egymás mellett élni csak barátságban lehet. Nemrégiben nagyon összehozta őket az egyik közgyűlés, amit nem egyik vagy másikuk lakásán tartottak, hanem az utcai fronton levő **Szabó Ervin Könyvtár 37-es számú fiókjának klubhelyiségében.** Láttam-e a klubot?! Ez nemcsak a könyvtáré, hanem most már a lakók klubja is. Csak éppen a kávéfőzőgép hiányzik belőle.

Említem, hogy a könyvtárat már ismerem. Meg is csodáltam óriási csúkefüggönyeit, melyek végig fődik a ház frontján húzódó, hatalmas ablaksort, s az utcai járókelők szeme elől eltakarják a könyvtár húsz ezer kötetét. És **Varga Istvánné**, a könyvtárvezető büszkén mesélte nekem, hogy a könyvtár megnyitása óta néhány hét alatt háromezeröttszáz tagjuk van.

— Nos — mondja derűsen a mérnök —, látja, a többi között ezért is baráti találkozóhelyünk a könyvtár klubhelyisége, mert a sok könyv vonz bennünket. Nagy dolog, hogy

egyszerre négy könyvet is kaphatunk. A feleségem olvassa a szépirodalmat én meg a szakkönyveket. Itt van kéznél a folyóirat. Ezzel kellett volna kezdenem a barátkozás történetét: tulajdonképpen a könyvtárban kezdődött szomszédaimmal is. Ezért is határoztuk el, hogy nemcsak közgyűlést, de családi klub-estet is rendezünk lent, amikor már vége a könyvtári óráknak. Mi volt ennek a háznak a helyén?! — kérdi.

— Grund — felelem. — És hetenként egyszer a sinen mozgókönyvtár várakozott. Az olvasók téiben, fagyban tolongtak körülötte.

— Most fűtött, elegáns könyvtári klubban tolonganak. Mi pedig csöndes beszélgetéssel, rádióval, olvasgatva töltjük szabad időnket...

En meg ehhez még hozzáfűzöm, hogy — talán hamarosan —, felállítják ide, a ház elé **Somogyi József** három és fél méteres szobrát.

Hát így változik a világ.
Szabó József